

Μακαριώτατον

Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν & πάσης Ἑλλάδος

κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΝ

Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς

τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Ἀδελφοί,

ὥς κατ' ἐνώπιον τοῦ ζῶντος Θεοῦ, μετὰ φόβου Θεοῦ καί καρδιᾶς πολυθρύπτου καί καταματωμένης καί οὕτω τεταπεινωμένης, ὥς ἀμέσως παθόντα καί διὰ πάθους εἰδότα τὴν ἐκκλησιολογικὴ πληγὴ περί τὰ Λαρισαϊκά (*καί τὰ τῆς Ἀττικῆς καί τῆς Θεσσαλιώτιδος*), νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά συνεισφέρω ἀπαραίτητες καί βασικές πληροφορίες γιά τὴν ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν ἀναδυόμενη καί διασπειρόμενη καί ἤδη ἐπισημότερον διατυπωθεῖσα πρόθεση ἀγιοποιήσεως τοῦ μακαριστοῦ ἀδελφοῦ μας Μητροπολίτου Λαρίσης καί εἴτα Γαλάζων κυροῦ Θεολόγου.

Ἐν πρώτοις, **εὐχομαι ὥς ἐλάχιστος καί συνεύχομαι μετὰ πάντων σὺν παντί τῷ πληρώματι καί προσεύχομαι νά μᾶς χαρίσει ὁ Κύριος αὐτὴν τὴν μεγίστη χαρά νά πληθαίνουν οἱ ἐκ τοῦ ἡμετέρου θεσμικοῦ χώρου Ἅγιοι**. Εἴθε νά ἔχουμε πλείονας καί πολλῶ πλείονας τοῦ ἁγίου Καλλινίκου Ἐδέσσης καί ἐτέρους Ἱεράρχες ἀρτιφανεῖς Ἀγίους. Πρέσβεις πρὸς Κύριον, ἱκέτες τῆς ἡμετέρας τελειώσεως, ἐν παρρησίᾳ συνεργούς τοῦ φωτισμοῦ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, ἐμπνευστές τῆς εἰς Χριστόν ἀληθοῦς πίστεως στὸν πανδημικὰ μεταβολιζόμενο κόσμος. Εἰς δόξαν τοῦ σωτηρίου θεανδρικοῦ ὀνόματος, μέ ἀντικαταπεμπόμενη τὴν θεία Χάρη πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος Αὐτοῦ. Τό λέγω μετὰ πόθου ἱεροῦ, σύμψυχος καί τό ἐν συμφρονῶν μεθ' ἀπάντων Ὑμῶν.

Ἡ Ἀγιωνυμία στήν Ὁρθοδοξία

Ἀναντίρρητα, ὅμως, καθάπερ καταφάσκουμε πάντες πρὸς τὴν μακρά Ὁρθόδοξη παράδοση, τὴν ἀγιωνυμία δέν τὴν πλάθουμε ἐμεῖς κατὰ τό ἡμέτερον εἶδος καί συνειδός καί τίς ἀρετολογικές μας ιδέες καί τίς αὐτεπιβεβαιωτικές μας εὐλαβεῖς πεποιθήσεις.

Δέν τὴν ἀποδίδουμε ἐμεῖς, καθ' ὃ οὔτε τὴν προσδίδουμε ἐμεῖς. Κατ' ἀκρίβειαν,

οὐδέ κ' ἂν τὴν τεκμηριώνουμε ἐμεῖς. Μᾶς παρέχεται ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς ἡ θεία Χάρη γιὰ νὰ διαβλέψουμε καθαρότερα καὶ νὰ κατίδουμε τὴν δόξα τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ.

Στὴν Ὁρθοδοξία ἔχουμε ἄληκτη ἐμπειρία τῆς ἀγιωσύνης (τὴν ἀτέλεστη τελειότητα τῆς θεομεθεξίας), ἀλλὰ δὲν ἔχουμε κανενός εἴδους λαϊκίστικες ἀγιωνομασίες. Τό ἓνα εἶναι θεῖο, τό ἄλλο εἶναι μόνον ἀνθρώπειο. Τό πρῶτο εἶναι θεανθρώπινο, τό ἕτερο εἶναι προσανθρώπινο.

Ἄλλος χαριτωδωρεῖται τὴν ἀγιότητα καὶ αὐτός τὴν φανερώνει στό θεοφορούμενο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλος τὴν κατεργάζεται στοὺς τέλεια θεολατρευτές καὶ ὁ Αὐτός τὴν τεκμηριώνει στοὺς ἀθλουμένους πιστοὺς. Δὲν εἶναι δικαίωμα ὁμάδων καὶ μερίδων καὶ ἀτόμων οὔτε προτέρημα ἐντύπων καὶ ἠλεκτρονικοῦ Τύπου. Ὑπὸ τὴν Χαλκηδόνεια ἀναλογικῶς διάσταση τῆς συνεργίας μετὰ τοῦ Θεοῦ (μέσα στὴν ἐσχατολογικὴ διάρκεια τῆς θείας Οἰκονομίας), **ἡ ἀγιωσύνη τῶν Ἀγίων εἶναι χάρισμα τοῦ Θεοῦ καὶ μέθεξη τῶν ἀγιαζομένων ἀνθρώπων· δὲν εἶναι ἐπιτήδευμα τῶν ἀνθρώπων προσθετικό στὰ τοῦ Θεοῦ.**

Ἀκόμη καὶ τὰ θαυμάσια τῶν σημείων καὶ τὰ αἰσθητὰ τεκμήρια τῆς ἀγιοδοξάστου φιλοθεΐας καὶ θεοφιλίας τῶν Ἀγίων ἀποτελοῦν συγκατάβαση τοῦ Θεοῦ στὰ δικά μας πτωχὰ ἐπὶ γῆς μέτρα, ὥστε νὰ δοξάζουμε τὸν Θεόν ἐν τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ. Συγκαταβαίνει ὁ Κύριος μέ τὰ αἰσθητὰ θαύματα τῶν Ἀγίων Του στὴν ἀναιμικὴ ἕως ἀνύπαρκτη διάκρισή μας, γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγεῖ ἀπλανῶς στό ἄκτιστο μυστήριό τῆς ἀγιωσύνης Του, διὰ τῆς ἐνθεαστικῆς ἀγιωσύνης τους, πού συνιστᾷ καρπὸ χριστολογικό, πνευματολογικό, θεολογικό μέσα ἀπὸ τό ἐκκλησιολογικό δῶρημα καὶ ἄθλημα.

Γι' αὐτό καὶ δὲν πρέπει, δὲν δικαιούμεθα νὰ παραβιάζουμε τὴν ἀνθρωποσώτεια πρόνοια τοῦ Θεοῦ περὶ τὴν πτωχεία μας, ἔστω κι ἂν ἡ πτωχεία μας εἶναι ἡμφιεσμένη μέ τὸν πλοῦτο τῆς εὐσπλαχνίας Του. **Ὅπως θὰ μᾶς συμβούλευαν οἱ θεοφόροι τῶν ἡμερῶν μας, νὰ ἀφήνουμε νὰ δώσει ὁ Θεός τὴν ἀπάντηση ὅπως, ὅταν καὶ σέ ὅσους Ἐκεῖνος εὐδοκεῖ.** Οἱ νηπτικοὶ Θεολόγοι μας ὡσάν τὸν ἅγιο Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ θὰ μᾶς μιλοῦσαν γιὰ τὴν εὐχή καὶ τό θεόπεμπτο “ρῆμα” στὴν καρδιά μας. Οἱ θεοφόροι Ὅσοιόι μας ὡσάν τὸν ἅγιο Ἰάκωβο τῆς Εὐβοίας θὰ μᾶς συμβούλευαν νὰ μὴν ἐκβιάζουμε τὴν ἀπόκριση τοῦ Θεοῦ· γνωρίζει Ἐκεῖνος πότε θὰ μᾶς ἀποκριθεῖ (καὶ παραθέτει ἓνα θαυμάσιο σημεῖο πού δέχθηκε διὰ τοῦ ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ γιὰ τὸν “τόπον χλόης” τῶν ἁγίων καὶ τῶν δικαίων). Ἐκτός καὶ ἂν ἔχουμε εἰς διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τό θεόδοτο διορατικό χάρισμα περὶ πάντας καὶ διὰ πάντας.

Βεβαίως, “τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου ἢ τίς σύμβουλος Αὐτοῦ ἐγένετο;” Κατὰ τό ρηθέν ὑπὸ τοῦ θεοφορουμένου μακαρίου Γέροντος Ἐφραίμ τοῦ Φιλοθεΐτου καὶ Ἀριζονίτου, τό ἄλλοτε (10) ὡς βαθμὸς εἰσαγωγῆς στὸν Παράδεισο στὴν ἐποχὴ μας ἔφθασε στό (3)! Ἴσως καὶ τῆς ἀγιωσύνης οἱ βάσεις νὰ ἔχουν κατέβει πιό χαμηλά, ἴσως νὰ ἔχουν... ἐπικαιροποιηθεῖ πρὸς τὰ μέτρα τῆς σημερινῆς πολυειδοῦς πτώχευσης. Τὰ γράφω

αυτά μέ πόνον πολύν, ὡς ἔμπονον κραυγήν, σεβόμενος ἀπόλυτα ἓνα ἕκαστον Ὑμῶν. Ἀλλά καί σεβόμενος τό μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας καί προσκυνῶν ἄφωνος τό ἀπερινόητον μυστήριον ἀκτίστου Τριαδικῆς Ἐκκλησίας.

Συγχωρήσατέ μου τήν ἐπιχειρηματολογία, τήν ὁποία εἰσφέρω στήν τιμιωθεῖσαν Ἱεραρχική διακονία ἀπάντων Ὑμῶν.

Στά Λαρισαϊκά του 1989-1991

Μετά δέ ταῦτα τά εἰσαγωγικά, θά ἤθελα νά Σᾶς καταθέσω τά δεδομένα τῆς Λαρισαϊκῆς ἱστορίας, ἐλάχιστα καίρια ἐκ τῶν πολλῶν πού ἔζησα ὡς Ἀρχιερεὺς στή Λάρισα! Καί τά ἔζησα καί τά παρουσίασα διά κειμένων καί ἀναλύσεων ἀπό πολλῶν ἐτῶν.

Δέν θά παραθέσω τή διαγνώμη τοῦ γέροντος Θεοκλήτου Διονυσιάτου περί “τά ροχθοῦντα πάθη” γιά τά γεγονότα ἐκεῖνα καί τόν Ἱεράρχη-ἠθικό τους αὐτουργό καί ὑπουργό (ὡς καί τούς μετέπειτα ἠθικούς αὐτουργούς καί ὑπουργούς περί τά Κηφισιακά καί τά ἐν Καρδίτῃ).

Οὔτε τήν λιτή καί σαφή διάγνωση τοῦ διακριτικοῦ ἀρχιμ. Εὐμενίου Σαριδάκη τοῦ τ. Ἀντιλεπρικοῦ Σταθμοῦ Ἀγίας Βαρβάρας εἰδικά περί τῶν ἐμμονῶν καί τῶν ἐκκλησιολογικῶν ἐπιλογῶν τοῦ μακαριστοῦ Ἀδελφοῦ (Σίμωνος Μοναχοῦ, «*Εὐμένιος, ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καί θαυματουργός*», σσ. 166-167).

Ὁ μακαριστός Θεολόγος, τό Μάϊο τοῦ 1967, ἦρθε δεύτερος μέ 6 ψήφους, ἀλλά προτιμήθηκε ἀπὸ τόν Ἀντιβασιλέα Γ. Ζωϊτάκη γιά τή Λάρισα. Τό 1973 συνέπραττε μέ μιά μικρή ὁμάδα Συνεπισκόπων κατὰ τῆς διαδόχου Ἱεραρχίας, μέ ἀποτέλεσμα νά ὀρισθεῖ ἀπὸ τήν Ἐκκλησίαν ὡς μηδέποτε ἐκλεγείς καί νά ἐκπέσει τοῦ θρόνου.

Ἐκτοτε, κατὰ καιρούς, διαφημιζόταν ἀπὸ τούς γνωστούς κύκλους “ὡς ἐν ζωῇ δεύτερος ἅγιος Νεκτάριος”, λόγῳ τῆς φυσικῆς του πραϋτητος, τήν ὁποία ὁμως οὐδόλως θέλησε νά ἐπιστρατεύσει πρὸς τό τέλος τοῦ βίου του τό 1990, πραϋνόμενος εἰς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί πραϋνῶν τούς φανατικούς ὑποστηρικτές του στό ἄθλημα τῆς ταπεινώσεως, τῆς ὑπακοῆς, τῆς ἐνότητος! Καί ἡ περί αὐτοῦ τοιαύτη διαφήμιση οὐδόλως ἀποκλίνει ἀπὸ τήν εἰσαγωγική ἀνάλυση. Ἀνθρώπινη ἢ ἰδιογνώμων αἴσθησις τῆς ἀδικίας. Δέν ἀντιλέγουμε, καθότι ἄνθρωποι εἴμεθα καί ὄχι ἄγγελοι. Ὅμως, γιά ἓναν ἄνθρωπον πού κατέλαβε τό θρόνον προαδικηθέντος Συνεπισκόπου, τοῦ καί βιαίως ἐκθρονισμένου, ἡ πεισμονή νά ἐπανακαταλάβει τήν ἐπισκοπὴν διὰ τοῦ 5μελοῦς ΣτΕ καί ὄχι διὰ τῆς Ἐκκλησίας, δέν τεκμηριώνει κανέναν παραλληλισμό πρὸς τόν ἅγιον Νεκτάριον. Διαβάσατε, παρακαλῶ, τήν εἰδική ἐπιστημονικὴ ἐργασία τοῦ Σοφοκλῆ Δημητρακόπουλου ἢ ἔστω τήν ἀφηγηματικὴν βιογραφίαν τοῦ Σώτου Χονδρόπουλου καί συγκρίνατε τόν θαυματουργό Ἅγιον τοῦ 20^{οῦ} αἰ. πρὸς τόν Ἱεράρχη-σύμβολον τῶν φανατικῶν. Μελετήσατε εὐλαβῶς

τόν Άγιο τῆς Αἰγίνης ὡς πρὸς τὰ αἷτια καὶ τὸν τρόπο ἐκθρονίσεώς του καὶ ὡς πρὸς τὸ ἀσίγαστο αἷτημά του γιὰ μία θέση ἱεροκήρυκος (!), καὶ παραβάλατε πρὸς τὸν Άγιο ἓνα Συνεπίσκοπό μας ἀδιάλλακτο μέχρι τέλους. Δέν ὑπάρχουν ἀναλογίες, τὸ μέγεθος τοῦ ἑνός εἶναι οὐρανόμεκες, μὴ συγκρίσιμο τόσο εὐκόλα ὅσο θά ἐπιθυμοῦσαν οἱ ἐκτιμητές.

Θά ἀρκεσθῶ νά παραθέσω γιὰ ἄλλη μιά φορά τὴν ἔμμεσα κατηγορηματικὴ περὶ τὰ Λαρισαϊκὰ διαγνώμη ἑνός Αγίου, ὁ ὁποῖος συνεσφράγισε διακριτικά καὶ τὴν πορεία τῶν μακαριστῶν Ἀδελφῶν μας Κεφαλληνίας Γερασίμου, Σισανίου Παύλου καὶ Καστορίας Σεραφεῖμ, τοῦ Σεβασμιωτάτου Τριφυλίας & Ὀλυμπίας κ. Χρυσοστόμου καὶ ἐτέρων ἐν Ἑλλάδι Ἱεραρχῶν (καὶ ὄχι μόνον).

Ἱερομ. Ἰάκωβος Σεραφείμης
Ἱερά Μονὴ ὁσίου Δαυὶδ
Πίμν
Εὐβοίας

Σεβασμιώτατος
Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ Συρράκου
κ. κ. Διομήδεος

Θαυμάζουμε τὴν χαρισματικὴ ταπείνωση καὶ τὸ γνήσιο ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα τοῦ ὁσίου Ἰακώβου. Μὲ τὴν ὄντως ταπεινὴ καρδιά, τὸ ἀσκητικὸ ἥθος καὶ τὴν ἀληθὴ χριστοτερπὴ βιοτὴ του ἀξιώθηκε νά διακρίνει πεντακάθαρα τὴν ἀλήθεια τῶν γεγονότων καὶ τῶν προσώπων, ἔμμεσα καταγινώσκοντας ἀφῶτιστη ἀδιακρίσιὰ σὲ τόσοις φανεροῦς καὶ ἀφανεῖς πολεμίους.

Ἱερά Μονή ὁσίου Δαυὶδ σὺ 6/9/1990
Σεβασμιώτατε ἅγιε Ἀρχιερεῦ.
Προβ. κυριῶ σὺν ἀγνωστῇ σου.
Δι' εὐχῶν σου ἀφίω, εὐχαριστῶ
σοὺ γιὰ τὰ ἱερά δῶρα σου καὶ τὰ
βιβλία καὶ τὰς ἀφίας σου εὐχὰς καὶ
εὐλογίας. ὁ ὁσίου Δαυὶδ καὶ χαρίζῃ
ἐπὶ ἀγνώστῃ σου ὑπείαν καὶ μακάριαν
μερέβιτ' ἐπὶ ἀγαθῇ σὺν ἐκκλησίᾳ.
μετ' ἐμὲ σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύματι σου
εἰς τὴν θ. θεουργίαν.

Μετὰ βαθύτατον σεβασμὸν
ἀποστέλλομαι βεωστικῇ δεξιᾷ σου
ὁ δούλος τῆς ἀγνωστῆς σου
Ἱερομ. Ἰάκωβος

(α) Δέκα ἡμέρες μετὰ τὴν κοίμηση τοῦ Λαρίσης Σεραφεῖμ Ὁρφανοῦ (†14.09.1989), δημοσιεύθηκαν στὸν τοπικὸ Τύπο δύο ἐπ' ἀλλήλες δηλώσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου Θεολόγου. Στὴν πρώτη ἀνέφερε: «Δέν θέλω νά ἀδικήσω τὴν πόλη πού ἀγάπησα καὶ πού νομίζω ὅτι θά ἤθελε ἓναν νέο ἄνθρωπο γιὰ νά προσφέρει, ἀντὶ γιὰ μένα, μιά πού καὶ ἡ ἡλικία καὶ ἡ ὑγεία μου δέν θά μοῦ ἐπιτρέψουν νά δώσω ὅλο μου τὸν ἑαυτό τῶν παλαιῶν μου χρόνων. Ὅμως, ἐάν ἡ Ἐκκλησία μέ καλέσει, δέν θά πῶ ὄχι στή φωνή της. Μόνον μέσω τῆς Ἐκκλησίας θά ἐπιστρέψω...» (δημοσίευμα στὴν ἡμερήσια Λαρισαϊκὴ ἐφημερίδα "Ελευθερία", 24.09.1989). Τὴν ἐπομένη, στὴν

εβδομαδιαία έφημερίδα τής Λάρισας «Ωρα», ο αυτός Ίεράρχης δήλωνε: «...θά περιμένω τήν φωνή τής Έκκλησίας... πιστεύω ότι θά έκφρασθεΐ γνήσια ή φωνή τής Έκκλησίας στην όποία έχω έμπιστοσύνη».

Κατά βάθος, στό ύποσυνείδητο, άν όχι και στό συνειδητό, έπιπόλαζε ή συναίσθηση τοϋ τρόπου Έπισκοποιήσεώς του (βλ. άνωτ.). Δέν αποκλείεται νά αποζητούσε κάποια στιγμή κι εκείνος τήν αποκατάστασή του από τήν Ίεραρχία, ως κατ' ούσίαν μηδέποτε έκλεγείς, αλλά διορισθείς από τόν άντιβασιλέα Ζωϊτάκη.

(β) Έκτός από εκείνες τίς σαφεΐς δημόσιες δηλώσεις του, ο γέρων Ίεράρχης πρό τής διαδικασίας τής έκλογής φρόντισε νά διανεμηθεΐ πρός άπαντα τά Μέλη τής Ίεραρχίας γραπτή δική του δήλωση διά τών τότε Μητροπολιτών Σιδηροκάστρου Ίωάννου και Φλωρίνης Αύγουστίνου, πού δημοσιεύθηκε και στόν έκκλησιαστικό, αλλά και στό λαρισαϊκό Τύπο: «Παρέχω τήν διαβεβαίωσιν ότι δέν συμμερίζομαι προσωπικώς πᾶσαν επέμβασιν οίουδήποτε τρίτου πρός έπηρεασμόν τής αποφάσεως τής Έκκλησίας, τής όποίας τήν φωνήν και μόνον αναμένω, εάν και όποτε μέ καλέσει, όπως έχω ήδη δηλώσει και όπως ήδη πιστεύω». Και υπέγραφε τή δήλωσή του ως «ό από Λαρίσης Θεολόγος» (τοπικός Τύπος «Ε»/24.09.1989).

(γ) Στίς 13.10.1989 έννέα Λαρισαΐοι ύποστηρικτές τοϋ Μητροπολίτου Θεολόγου κατέθεσαν στό ΣτΕ αίτηση άκυρώσεως τής έκλογής μου. Ό δέ Συνιεράρχης προσέφυγε στίς 12.1.1990 στό ΣτΕ κατά τοϋ Π.Δ. καταστάσεώς μου. Ή προσφυγή του γιά άκυρωτική προσβολή τοϋ ΠΔ άναγνωρίσεως τής έκλογής μου άποδεικνύεται τουλάχιστον ως ήθική άνακολουθία, γιά έναν Έπίσκοπο χαμηλών τόνων και φαινομένης έξωτερικής ταπεινής πραϋτητος. Μέχρι εκείνη τήν ήμέρα δέν αποκλείεται νά άσκήθηκαν έπίμονες πολλών πιέσεις στό γέροντα Μητροπολίτη, ώστε νά άναθεωρήσει τήν άρχική του στάση και τή σαφή γραπτή του δήλωση. Ωσάν ο διεκδικητής Μητροπολίτης νά άπαιτούσε τήν ποιμαντορία εκείνης μόνης τής σμικροτάτης μερίδος "τοϋ ιεροϋ φανατισμοϋ", δυνάμει τής όποίας κατέφυγε στην πολιτική και δικαστική άπαίτηση άκυρωτικής έπιβολής επί τής έκλογής μου ως Λαρίσης και επί τής Έκκλησίας τής Ελλάδος! Ό μακαριστός παρέμεινε μέχρι τέλους ή "σημαία" τής όχλοκρατικής συσπείρωσης τής μικρότατης μερίδος, μέ έξαρση φανατισμοϋ σέ διάρκεια χρόνου, πού προκαλοϋσε ψευδαίσθηση δῆθεν έκτασης τοϋ προβλήματος επί μακρόν και σέ όλες τίς ήμέρες τοϋ μακαριστοϋ Λαρίσης Ίγνατίου.

Ή προσφυγή του στό ΣτΕ κατά τοϋ ΠΔ τής άναγνωρίσεώς μου τό 1989, ή αύτεπάγγελτη έγκατάστασή του στό Στόμιο μετά 15ετία άπουσίας τό 1990, ή αύτοπρόσωπη προσφυγή του στην Είσαγγελία Λάρισας γιά τήν άμεση έκδίωξή μου από τό Έπισκοπεΐο μέ στόχο τή δική του αύτεπάγγελτη είσβολή, οί έπιλεγμένες λειτουργίες-χοροστασίες του στή Μητρόπολη, ή δικαίωση τής πολύμηνης πρακτικής

τῶν ὁπαδῶν του: ὅλα αὐτά ἐρήμην τῆς Συνοδικῆς ἀποφάνσεως περί τῶν πρακτέων πρὸς αὐτόν τε καί ἐμέ, πόσο δικαιώνουν ἐκεῖνες τίς ἀρχικές δημόσιες δηλώσεις του καί τίς ἔμμεσες δι' Ἀρχιερέων διαβεβαιώσεις του πρὸς τὴν Ἱεραρχία;

Πόσο ἀλήθευε καί πότε ἀλήθευε ὁ μακαριστὸς Ἱεράρχης; Ὅταν αὐτενεργοῦσε, μηδὼλως ὑπήκοος στό ὁποιοδήποτε Συνοδικό κέλευσμα! Ὅταν κατέφασκε μίαν ἰδιογνώμονα διοίκηση γιά τή Λάρισα, μέ μόνη τήν νομιμοποίηση τοῦ ΣΤΕ; Ἐρήμην καί τῆς Συνόδου καί τοῦ ἐκλεγέντος Συνεπισκόπου του στήν κανονική ἐκλογή τοῦ 1989, ὄντος καί αὐτοῦ συνυποψηφίου ἐπὶ τῆς Ἱεραρχίας ἀλλά μή ἐκλεγέντος...

(δ) Ἐξελέγην Μητροπολίτης Λαρίσης κανονικῶς στίς 10 Ὀκτωβρίου 1989 διὰ τῶν 2/3 τῶν ψηφισάντων Ἱεραρχῶν. Μετά ὅμως ἀπό ἓνα καί πλέον χρόνο, ἀκυρώθηκαν τόσο ἡ Πράξη ἐκλογῆς μου ὅσο καί τό Π.Δ. καταστάσεώς μου! Μέχρι τότε ἀκυρώνονταν κατόπιν προσφυγῆς στό ΣΤΕ μόνο τό Π.Δ.. Ὅλως παραδόξως, στήν περίπτωσή μου καταργήθηκε καί ἡ ἐκλογή μου. Καί ἂν ἐπρόκειτο μόνον γιά τήν ἀπόφαση τοῦ ΣΤΕ, δέν θά ὑπῆρχε οὐδέν πρόβλημα γιά τήν Ἐκκλησία. Ἀπό τή στιγμή ὅμως πού ἡ ΔΙΣ υἱοθέτησε ἐμμέσως πλήν σαφῶς τήν ἀπόφαση τοῦ ΣΤΕ, καταστρατήγησε τόν ἄξονα τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης μου. Ἡ χειροτονία μου κατέστη ἀπολελυμένη.

Ὁ Καθηγητής Ἐκκλ. Δικαίου τῆς Νομικῆς ἐπισήμανε στή γνωμοδότησή του, πού τοῦ ζητήθηκε ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, τή γενετική ἀντικανονικότητα πού διέπραξε ἡ Δ.Ι.Σ.: ἡ χειροτονία τοῦ Μητροπολίτη Λαρίσης καί Τυρνάβου Δημητρίου «κατέστη ἐκ των υστέρων ἀπολελυμένη» μετά τήν υἱοθέτηση ὑπό τῆς Δ.Ι.Σ. τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ ΣΤΕ. Ἐψεξε τήν ἐκτροπή καί τήν χαρακτήρισε “σκολιά”, διότι ἡ Δ.Ι.Σ. μέ ἐξονόμασε σχολάζοντα Μητροπολίτη, ὁπότε δέν ἐδικαιούμην πλέον οὔτε ἐκλογή οὔτε μετάθεση βάσει τοῦ τότε ἰσχύοντος Κ.Χ.

Ἡ συγκατάβαση τῆς Δ.Ι.Σ. ἐπέβαλε τήν δική μας ἀναίρεση, τήν κατάργηση τῆς ἐκλογικῆς ψηφοφορίας τῆς ΙΣΙ, τήν ἡμικατάλυση τῶν ἐπισκοπικῶν μας δικαιωμάτων, τήν κατάργηση τοῦ κανονικοῦ “μνημοσύνου” τοῦ ὀνόματός μου στή Λάρισα καί μέ ἀπέκλεισε ἀπό πάσης ἐπισήμου ἐπικοινωνίας, ἀκόμη καί ἀπό τίς διαβουλευσεις μεταξύ Δ.Ι.Σ. καί δικαιωθέντων ἀπό τό ΣΤΕ Μητροπολιτῶν: μέ Συνοδική ἐγκύκλιο ἐντελλόταν ἀντί τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου τή “μνημόνευση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου”(!) καί διόρισε πρεσβύτερο ὡς Συνοδικό Γενικό Ἐπίτροπο.

Στό μεσοδιάστημα ἐκεῖνο διαδραματίσθηκαν τά γεγονότα πού ἀποδείχθηκε: (α) ὅτι ἦταν μεθοδευμένες κινήσεις γιά τή διατήρηση ἑνός τεχνητοῦ κλίματος ἐκκρεμότητος στήν κοινή γνώμη καί στά θρησκευτικά ἔντυπα· (β) ἀπετέλεσαν ψυχολογική πίεση παραπείθοντας τόν πολιτειακό-πολιτικό χῶρο πρὸς μίαν νομοθετική παρέμβαση χωρίς ἀντιρρήσεις· (γ) ἦταν “δοκιμαστικά” γιά τά μετέπειτα βιαιότατα ἐπεισόδια τῆς Κηφισιάς καί τῆς Καρδίτσας· (δ) ἀξιοποιήθηκαν γιά ἔντονη δημοσιογραφική καί πολιτική πίεση στήν ἀπραξία τῆς Ἐκκλησίας, γιά τήν πρόκληση

νομοθετικής διευκόλυνσης προς μία νόμιμη άκυρωτική παρέμβαση του ΣτΕ και τελικά για την έπιβολή μιᾶς επίλυσης στην έκκρεμότητα του 1974. Εὐρέθην θύμα πολλῶν ἀπρόσφορων συνθηκῶν καὶ πάρα πολλῶν παραγόντων. Δέν γνωρίζω ἂν ὅλα ἐκεῖνα τὰ εἶχαν σχεδιάσει ἐξ ἀρχῆς (ἢ καὶ σταδιακά) ἀνθρώπινοι νόες ἢ ὁ χεῖριστος πολέμιος γιὰ κείνους καὶ γιὰ ὅλους μας. Οἱ δοκιμασίες μου ὑπῆρξαν πολὺμηνες, παρ' ὅτι δέν εἶχαν καμιά ἀπολύτως ἀπήχηση στοῦ εὐρύ λαϊκοῦ πλήρωμα (αὐτό πρέπει νά ὑπογραμμισθεῖ στή συνείδηση πάντων).

(ε) Τόν πρῶτο καιρό τῆς ἐγκαταστάσεώς μου στή Λάρισα ὡς Μητροπολίτου ἡ τοπική Λαρισαϊκή ἐφημερίδα "Ελευθερία" δημοσίευσε δήλωση τῆς ἐπώνυμης "συντονιστικῆς ἐπιτροπῆς γιὰ τήν ἐπαναφορά τοῦ κ. Θεολόγου" πού ἀποδύοταν κάθε πατρότητα τῶν ἀδικοπραγιῶν κατ' ἐμοῦ: «οὔτε ἐξυβρίσαμε ποτέ τον νέο Μητροπολίτη, οὔτε χυδαιολογήσαμε ἐναντίον του, οὔτε ποτέ την θεία λειτουργία διακόψαμε». Ὁ σχολιαστής τῆς ἐφημερίδος ἀπαντᾷ: «εἶναι θεμιτό βεβαίως νὰ προβάλουν οἱ υποστηρικτές του κυρίου Θεολόγου τὰ ἐπιχειρήματά τους, ἀλλά ἐδῶ ἔχω τήν αἴσθηση ὅτι ἀπευθύνονται σε ἀνθρώπους ἀπό... ἄλλο πλανήτη...» («Ε», Δευτέρα 26.2.1990).

Ἀνάλογη "τυπολογία εὐθύνης" ἐπέδειξε τό Μάϊο τοῦ 1990 ὁ ἡγούμενος τῆς Ἱ.Μ.Κομνηνείου ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Μυτιληναῖος, ὁ εὐφυής κατὰ τὰ ἄλλα ὁμιλητής καὶ κήρυκας, ἀλλά καὶ ἐξομολόγος τῆς μαχητικότερης μερίδος τῶν ἀντιπιπτόντων. Μετά τίς ἄθλιες κι ἀνίερες ἀδικοπραγίες ἐκείνων στό ναό τοῦ Πολιούχου, ἐντός τοῦ ὁποίου ἐξεράγη ἀσφυξιογόνο καὶ διεκόπη ἡ θεία Λειτουργία τρέχοντας οἱ πιστοί ἔξω ἀπό τό ναό πανικόβλητοι καθώς καὶ τὰ ἔκτροπα πού ἀκολούθησαν κατὰ τή λιτανεία ἀνήμερα τῆς 15ης Μαΐου 1990, ἀναγκάστηκα νά καλέσω σέ ἀπολογία τόν προαναφερθέντα ἡγούμενο. Μεταξύ ἄλλων πολλῶν, στήν γραπτή του ἀπολογία ἀνέφερε διερωτώμενος τό ἐξῆς ἀξιοπερίεργο: «Ἡ ἱστορία δέν μᾶς λέγει ὅτι τό κριτήριον τοῦ λαοῦ εἶναι ἀνώτερο καὶ ἀπ' αὐτές τίς ἀποφάσεις μιᾶς Οἰκουμενικῆς Συνόδου;» Ἐννοεῖ; Τόν λαό τοῦ Θεοῦ; Ἡ τό συνοθύλευμα τῶν οἰσθηλατουμένων ὁπαδῶν; Ἐάν πρόκειται γιὰ τό λαό τοῦ Θεοῦ, πάσχει ἀπό πνευματική ἀμβλυωπία. Οἱ ἱεροὶ Κανόνες ἀποκρυσταλλωμένοι στήν συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας, δέν τροποποιοῦνται. Επισύρουν δε βαρύτατες ποινές σέ καθοδηγητές πού ἐξέθρεψαν πνευματικά ἓνα λαό ἀτίθασο καὶ ἀπειθαρχο.

Μέ ἄλλα λόγια, ὀλοκάθαρα ἡ τοπική κοινὴ γνώμη καταλόγιζε στούς ὑποστηρικτές του ἄμεσα καὶ στόν ἴδιο ἔμμεσα τήν ἐνώπιον ἀνθρώπων (καὶ τοῦ Θεοῦ βεβαίως) εὐθύνη γιὰ τίς μεθόδους πεζοδρομίου. **Μήπως εἶναι καὶ αὐτό προσόν ἀγιωσύνης, καὶ δέν τό γνωρίζαμε μέχρι σήμερα; Ἄν ναί, τότε θά πρέπει νά ξαναδιαβάσουμε μέ ἄλλα γυαλιά τίς πρὸς Κορινθίους ἐπιστολές καὶ τήν Καινὴ Διαθήκη, ὥστε νά ἐξαγάγουμε ὡς ἀγιότητα, ὡς ἀγάπη, ὡς θεία ὑπακοή συμπιλήματα ὁπαδολογίας.**

Καί μή νομίσει κανείς πώς ἐπρόκειτο γιά λαϊκή ἀπαίτηση, γιά πραγματική –ἔστω– δημοκρατία· τουναντίον, ἐπρόκειτο γιά τήν ἄποψη μιᾶς μικρῆς μειοψηφίας, ἡ ὁποία δρώντας ὀργανωμένα θέλησε νά ἐπιβάλει καταναγκαστικά τήν ἐπιλογή της στή λαϊκή πλειοψηφία, ἀλλά καί στή Σεπτή Ἱεραρχία (πού κατά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία ἐκφράζει τή συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας). Γιατί, πρίν ἀπό τήν Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, δέν δίστασαν ἀκόμη καί νά ἀπειλήσουν τήν Ἱεραρχία μέ τό Ψήφισμα τῆς 08.10.1989: “...(ἐάν ἡ Ἱεραρχία) προχωρήσει στήν ἐκλογή νέου μητροπολίτου διά τόν μητροπολιτικόν θρόνον τῆς Λαρίσης διά τῆς ἀναδείξεως εἰς αὐτόν ἄλλου κληρικοῦ ἐκτός τοῦ κ. Θεολόγου, ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΑ τά ἑξῆς: Ὁ λαός τῆς μητροπόλεως Λαρίσης θά ἀντιδράσει ζωηρά καί μέ ὅλα τά νόμιμα καί κανονικά μέσα καί τούς τρόπους πού ἀπορρέουν ἀπό τούς ἰ. κανόνες καί τούς νόμους τῆς πατρίδος μας, τόσο κατά τήν ἐκλογή πού ἀντευχόμαστε νά γίνει, ὅσο καί κατά τήν χειροτονία τοῦ νέου μητροπολίτη, καθῶς καί κατά τήν ἐνθρόνισή του” (βλ. “Ὁρθοδ. Τύπο” 13.10.89).

(ς) Ὅταν δημοσιεύθηκαν οἱ ἀκυρωτικές ἀποφάσεις, εὕρισκόμενος στή Λάρισα, μέ δημόσια δήλωση-ἔκκλησή μου εἶχα προτείνει νά ἀναλάβω τήν ἐπαρχία Τυρνάβου μέ 74 ἐνορίες (τό δυτικό τμήμα), καί ἐκεῖνος νά ἀνελάμβανε τήν ὑπόλοιπη ἐπαρχία, μέ ἔδρα τήν Λάρισα καί 104 ἐνορίες στό ἀνατολικό τμήμα. Τό αἶτημα τό εἶχα διαβιβάσει καί στή Σύνοδο. Ὅμως, ἐκεῖνος ἐπίσης δημόσια ἀπέρριψε τήν πρότασή μου καί δήλωνε πώς “δέν ἔδινε οὔτε σπιθαμή γῆς”, καταλογίζοντας σέ μένα δόλο! Εἶναι γνωστά τά ἀνθρώπινα ἀπό τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ἀκόμη καί στό εὐρύ πεδίο τῆς μακρᾶς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ἡ ὅλη ὁμως στάση δέν συνεπάγεται κάποιου εἴδους “νομιμοποίηση” στήν ἀγιωσύνη (τό λέγω, μέ πόνο περιφέρων τούτη τή θεία λέξη στή διαλεκτική τῆς ἀμφοτέρωθεν ταλαιπωρίας).

(ς) Ὁ μακαριστός, μετά τήν ὑπέρ αὐτοῦ ἀκυρωτική ἐξέλιξη, ὑπέβαλε αὐτοπροσώπως μήνυση ἐναντίον μου στίς 16.11.1990 στήν Εἰσαγγελία Λαρίσης γιά τήν «διάπραξιν κατ’ ἐξακολούθησιν τῶν ἀδικημάτων τῆς ἀντιποιήσεως ὑπηρεσίας λειτουργοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθῶς καί τῆς εἰσπηδήσεως εἰς ξένην Μητρόπολιν» καί αἰτήθηκε «τήν συνδρομήν τῶν εἰσαγγελικῶν ἀρχῶν διά τήν ἀπομάκρυνσίν μου ἐκ τοῦ ἐπισκοπείου καί τήν ἀκώλυτον ὑπ’ αὐτοῦ ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του ὡς κανονικοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης καί Τυρνάβου»!

Πέρα ἀπό τήν τυπική νομική ἐκδοχή, στήν ἠθική της ἀποτίμηση ἐκείνη ἡ καταγγελία του δέν σήμαινε ἀπόλυτη υἱοθέτηση, ἀναδοχή καί “πατρότητα” τῶν προγενομένων ἀνιέρων μεθόδων καί ἐκτρόπων; Ἐπρόκειτο γιά ἀπόλυτη κατάφαση στήν “ἐκκλησιοποίηση” τῆς πεζοδρομιακῆς πρακτικῆς τοῦ 1965 κ.ἔξ.

Ἄλλωστε, δυνάμει ἐκείνου τοῦ κλίματος, ἐλάχιστοι τοῦ πολιτικοῦ κόσμου εἶχαν

κατορθώσει (σέ μεταμεσονύκτια όλιγομελή συνεδρία τής βουλής) νά παρεισαγάγουν στό ν. 1816/1988 μιά συμπληρωματική διατύπωση μέ τό ν.1877/1990, καί πάνω στή νέα νομοθετική βάση μετά τρεῖς άναβολές τό ΣτΕ δικαίωνε πολιτειακά τό μακαριστό Μητροπολίτη, τόν δευτερεύοντα τών (6) ψήφων! Για τήν τοιαύτη έξασφάλιση καί προώθηση τής άκυρωτικής διαδικασίας, πιθανότατα έδρασαν παρασκηνιακοί πανταχόθεν παράγοντες, έκκλησιαστικοί καί παραεκκλησιαστικοί, πολιτικοί καί παραπολιτικοί, δικαστικοί καί νομικοί. **Όλοι αύτοί ήταν “ή φωνή τής Έκκλησίας” τήν όποία “καί μόνην” άνέμενε ό Άδελφός;**

(Ζ) Πάντως, εκείνη ή έτεροχρονισμένη παρέμβαση επί προωθήσει τής άκυρωτικής προσφυγής τών έκπτώτων Άδελφών (μετά τρεῖς άναβολές!) προκάλεσε μετέπειτα μείζονες έξάρσεις “γηπέδου” καί έντάσεις στήν Κηφισιά (Άττική) καί στήν Καρδίτσα. Τελικά, από τήν όλη ένταση καί τήν εύρεία αντίδραση, προκλήθηκε μιά νεότερη πολιτική/δικαστική σύμπλευση πού “άκύρωνε” τίς άκυρώσεις καί προώθησε τήν άπόρριψη τών προσφυγών για τίς τρεῖς Μητροπόλεις (Λαρίσης, Άττικής, Φαναριοφερσάλων). Όπότε άναιρέθηκε ή άρχική δικαστική δικαίωση, κατέστησαν άκυροδικαστικά έωλες οι έσχατες προσφυγές τών μακαριστών Μητροπολιτών Θεολόγου, Νικοδήμου καί Κωνσταντίνου, εκείνοι άπέμειναν πεισματικά έκπτωτοι, μή άποδεχόμενοι συμβιβασμό πρός τήν Ίεραρχία καί δρομολογήθηκαν οι νεότερες έκλογικές διαδικασίες για τούς επόμενους Μητροπολίτες.

Όλα εκείνα είχαν τή ρίζα τους (καί) στή Λαρισαϊκή μεθοδικότητα καί πεισμονή καί έκκλησιολογική καταφρόνηση. Μιά διαδικασία έτών καί έτών, πεζοδρομιακού ή μάλλον γηπεδικού λαϊκισμού, ως πρός τί άμνηστεύεται; Ώς δικαιωματική αύτενέργεια έλαχίστων άναλογικά μερίδων του όλου έκκλησιαστικού σώματος; Ώς αύτο-ταυτοποίηση πλεονεκτικής έκκλησιαστικότητας υπέρ τήν θεσμική Έκκλησία καί υπέρ τό υπόλοιπο έκκλησιαστικό σώμα;

Καί εκείνοι οι προκοιμηθέντες καί έμεῖς στή γήινη είσέτι στρατεία δέν διεκδικούμε άπ’ άλλήλων τίποτε πλέον. Έκείνοι πορεύθηκαν στά επέκεινα του βίου, όλοι έμεῖς στρατευόμεθα τήν έκκλησιαστική στρατεία επί γής. Έχουμε χρεία οι πάντες τής συγχωρήσεως καί τών λειτουργικών εύχών, είτε στό επίγειο, πολύ δέ περισσότερο ένώπιον του υπερουρανίου θυσιαστηρίου.

Εκκλησιοπρεπής ακρίβεια

Όλα αύτά θά μπορούσαν νά άναπεμφθοῦν σέ άναλογική σύγκριση μέ άλλες παράλληλες ιστορικές ταλαιπωρίες τής Έκκλησίας. Όμως, δέν επάγονται έξ όρισμού άναλογία άγιωσύνης μέ εκείνα τά παραδείγματα Ίεραρχών ή καί τών άγίων Ίεραρχών (πρβλ. έντάσεις μεταξύ τών άγίων Ίγνατίου του Ραγκαβέ καί Μεγ. Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως, μέ άκρως έντονότατες τίς αύτοκρατορικές παρεμβάσεις καί

τίς ιστορικές μεταλλαγές μετα-εικονομαχικά, έντάσεις όμως πού κατέληξαν πρό τελευτῆς τοῦ πρώτου σέ εἰρήνευση, παρ' ὅλη τή μονιμότητα τῆς ἀπαρέσκειας στούς ὁπαδούς καί στό βιογράφο του ἔναντι τοῦ ἱεροῦ Φωτίου). Οἱ τυπικές ἀναλογίες δέν τεκμηριώνουν ἐξ ὀρισμοῦ κανενός εἴδους ὁμολογιακή ταυτότητα.

Πρός τό ἀρρωστημένο ἥθος τοῦ ὁπαδισμοῦ καί τό φανατισμό τῆς ἐμμονῆς στήν ἰδιογνωμοσύνη καί στό πείσμα, ἐξ ἀντιθέτου ἀρκεῖ νά ὑπομνήσουμε πρὸς πάντες ἕνα ἅγιο καί ἱερότατο ἐκκλησιοπρεπές παράδειγμα, τόν ἅγιο Καλλίνικο Ἐδέσσης, ὁ ὁποῖος (κατά ρητὴ δήλωση τοῦ μακαριστοῦ ἀρχιεπισκόπου Σερραφείμ) οὐδέποτε ἐνήργησε ἀντιπολιτευτικά, ἔστω κι ἂν εἶχε τόν εὐλογο πόνο γιά τόν ἀδίκως ἐκθρονισθέντα ἀδελφό του! Οὐδέποτε! Θά μπορούσε ἐπίσης νά ἀναγνωρισθεῖ ἀνάλογο ἥθος εὐπρέπειας στὸν ἀοίδιμο πρ. Χαλκίδος Νικόλαο, μέ τὴν σύντομη τελείωσή του ἐν ἀσθενείᾳ μετὰ τὴν ἐκθρόνιση καί σημεῖο θαυμαστό τούς ἄφθαρτους ὀφθαλμούς του κατὰ τὴν ἐκταφή!

Καί ἂν θέλουμε ὅπωςδήποτε ἕνα πλαίσιο ἀναλογικῆς συγκρίσεως, τότε, ἡ εἰρηναία καί φιλυπήκοος καί διαλλακτικὴ στάση τὴν ὁποία ἐπέδειξαν πρὸς τὴν Ἱεραρχία οἱ μακαριστοὶ Ἀγίας Παῦλος, Κιλκισίου Ἀπόστολος καί Σταγῶν Σερραφείμ συνιστᾷ διατόρως ἕνα παράδειγμα ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους καί ἐκκλησιαστικῆς εὐπρέπειας καί ταπείνωσης, ὅπερ αὐτοὶ μὲν ἐπέδειξαν, ἐνῶ οἱ τρεῖς ἕτεροι Ἱεράρχες ματαίως μέχρι τέλους ἀπέπτυναν. **Σέ ποιούς θά ἀναγνωρίσουμε εἰρηναία καί εἰρηνοποιό ἐπισκοπικὴ μαρτυρία; Σέ ποιούς θά ἐπιβραβεύσουμε ἐκκλησιολογικὴ ἀκρίβεια καί συνέπεια πρὸς τό θέλημα καί τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιά τὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας Του;**

Ἡ παρέμβασή μου σέ ἕνα καί μόνο ἀποβλέπει: νά μὴν προτρέχουμε τοῦ Θεοῦ, νά μὴν τρέχουμε ἐρήμην τοῦ Θεοῦ, μέ κίνητρα κυμαινόμενα μεταξύ συναισθηματικοῦ οἴκτου καί παρορμητικῆς εὐλάβειας. Διότι τότε προκαλοῦμε καί στό ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα (στὸν κλῆρο καί στό λαό) ἐπικίνδυνη ἐναπομείωση κριτηρίων περὶ τὸν ὀλοτελὴ συνεκκλησιασμό, περὶ τὴν ἐγχριστωμένη σωτηρία καί τὴν θεοφόρο τελείωση, περὶ τὴν ἐνότητα πρὸς τὴν κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ δέ ἔκπτωση τῶν πατροπαράδοτων ἐμπειρικῶν κριτηρίων τῆς σωτηρίας σέ συναισθηματισμό καί τῆς ἀγιωσύνης σέ εὐλαβίζοντα φορμαλισμό συνιστᾷ κάθε ἄλλο παρά πλειοδοσία Ὁρθοδοξίας.

Ζητῶ τίς θεόδεκτες εὐχές Σας καί ὑποσημειοῦμαι μέ βαθύτατο σεβασμό.

Ὁκτώβριος 2021

**τὸ Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως & Πολυκάστρου Δημήτριος
ὁ ἀπὸ Λαρίσης & Τυρνάβου**